

عنوان مقاله:

نسبت هنر و دین: تاملی بر دیدگاههای مسیحیت، روشنگری و اسلام

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی، دوره 25، شماره 88 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

اکبر صالحی - دکترای فلسفه تعلیم و تربیت، دانشیار گروه فلسفه تعلیم و تربیت، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

سینا ترکاشوند - دکترای فلسفه تعلیم و تربیت، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

هدف: پژوهش حاضر با هدف تبیین و تحلیل نسبت هنر و دین بر اساس دیدگاههای مسیحیت، روشنگری (کانت) و دین اسلام انجام شد. روش: روش پژوهش، توصیفی و تحلیلی، استنتاج قیاسی و مقایسه ای است. به همین منظور، نخست دیدگاههای مسیحیت و دوره روشنگری با نظر به دیدگاه کانت پیرامون نسبت هنر و دین تبیین و تحلیل، سپس نسبت هنر و دین در چشم انداز زیباشناسی اسلامی به عنوان نظریه بدیل معرفی شده است. سوال اصلی پژوهش این است که هنر و دین در دیدگاه مسیحیت، دیدگاه روشنگری کانت و دیدگاه اسلامی چه نسبتی با یکدیگر دارند. یافته ها: دین اسلام به طور متفاوت و منسجم در مقایسه با دو دیدگاه رقیب، به نسبت هنر و دین پرداخته و از منظر زیبایی شناسی هنر و دین را بر مبنای توحیدی استوار ساخته است. نتیجه گیری: نتایج پژوهش ضمن باز نمود چنین تحلیلهایی نشان داد که در رویکرد مسیحی، جدایی بین هنر و دین را با عنوان «انحصارگرایی هنر» می توان تصور کرد. دیدگاه روشنگری، به ویژه دیدگاه کانت، ارزش هنر را در لذت حاصل از آن می داند و تنها ارتباط دین و هنر، در دین اخلاقی قابل توجه است. در زیبایی شناسی اسلامی، هنر در هیچ شرایطی مستقل از دین نیست. در رویکرد مسیحی، استقلال هنر از سایر قلمروهای علمی، به وضوح دیده می شود. اما در رویکرد اسلامی، هنر با توحید الهی و آموزه های قرآن گره خورده است. بر همین اساس، نظریه زیبایی شناسی اسلامی منسجم بوده و به عنوان یک نظریه بدیل بر دو نظریه دیگر دقیق تر است.

کلمات کلیدی:

هنر، دین، زیبایی شناسی، مسیحیت، روشنگری، اسلام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1374858>

